

Underbilag 1.

De for Udstyknng og Sammenlægning af Landejendomme gældende Regler,

samlede til Brug for Landbokommisjonen

af C. Mørup.

Det vil formentlig være rigtigt at forudsikke nogle Bemærkninger til nærmere Forklaring af Begreberne Udstyknng, Omdeling og Udskiftning. Udstyknng og Omdeling gaa ud paa at stille Jorder, der hidtil have hørt under et Brug, fra hinanden, og i Lovgivningen er Udstyknng navnlig benyttet for at betegne en Deling af Ejendomsjorder (Selvejendom), medens Omdeling benyttes ved Deling af en under et Gods hørende Ejendom.

Det skal dog bemærkes, at Omdeling ogsaa ofte har været anvendt som Betegnelse for den Forretning, hvorved et Bytte af Jord imellem 2 Ejere blev ordnet, navnlig naar de af enhver Ejer modtagne og afgivne Arealer ikke ækvivalerede hinanden, idet under den modsatte Forudsætning Byttet kaldtes Magelæg, men disse Omdelinger og Magelæg er man i den nyeste Tid, vistnok navnlig af Hensyn til Panteforholdene, kommen bort fra, jfr. en Skrivelse fra Indenrigsministeriet til Amtmanden over Bornholms Amt af 30te September 1891 og Ministeriets Cirkulære af 26de April 1893 II., hvor det er udtalt, at Magelæg vil kunne ventes approberede, naar der derved tilsigtes en Skelrettelse imellem de paagældende Ejendomme, hvorimod saadan Approbation for øvrigt i Almindelighed vil blive nægtet.

Udskiftning betegner derimod baade for Selvejendomsjorderne og for Fæstegods et Ophævelse af et Fællesskab, der ganske vist under forskellige Forhold kan have været til Stede i forskellig Form — ved Ager- og Engjorderne havde i Fællesskabets Tid enhver Ejer eller Bruger sine spredtliggende Ager og Engskifter, ved Græsningjorderne havde enhver Ret til at indjætte et vist Antal Hoveder paa den fælles Græsning o. s. v. — men dog altid forudsatte, at enhver Ejer eller Bruger havde sin særlige Adkomst, Skøde, Fæstebrev eller Lejekontrakt.

Der er netop Anledning til at fremhæve dette, fordi man i vore Dage, da det egentlige Fællesskab er sjældent, er tilbøjelig til urigtig at benytte Ordet til Betegnelse af et Samejerforhold (Interesjentskab); Ophævelse af dette falder ind under Udstyknng, men Fællesskab ophæves ved Udskiftning.

Udstyknngsvæsenets Udvikling her i Landet.

I Christian den 5tes danske Lov indeholdtes der ingen Bestemmelser om Udstyknng, og det maatte herefter antages, at det i det hele stod vedkommende Ejere frit for at udstykke og omdele deres Ejendomme (vide Borups Landboret 2den Udgave Pag. 164).